

105551

Bern, den 13. august 1949.

Nr. 700

J.nr. 021916 UD.

1949

18 AUG. 1949		
27	2	2

Norsk Legasjon

Norsk konferansen i Genève.

u.nr. 30.7.49.

u.nr. 4.8.49.

VISES POL. AVD.

Vins Prof. C. M. Berg

Kjære Skylstad,

Jeg bekrefter mitt telegram til det kgl. Departement fra Genève igår sålydende:

"Diplomatkonferansens sluttakt underskrevet idag 58 stater. 17 stater deriblandt Norge underskrev alle konvensjonene. USA underskrev konvensjonene unntatt Sivilkonvensjonen."

5 stater, nemlig Bolivia, Salvador, Dominikanske Republikk, San Marino og Venezuela, var ikke tilstede på slutningsmötet og underskrev således ikke sluttakten. De 17 stater som underskrev alle fire overenskomster var Østerrike, Chile, Colombia, Cuba, Danmark, Equador, Guatemala, Lichtenstein, Monaco, Nicaragua, Norge, Pakistan, Peru, Syria, Tyrkia, Uruguay og Sveits.

I samsvar med fullmakt underskrev jeg på Norges vegne sluttakten og de fire overenskomster. Jeg erklærte för undertegningen at jeg underskrev med forbehold av ratifikasjon. Konferansens generalsekretær opplyste at konvensjonenes tekster forutsatte senere ratifikasjon. Det var derfor ikke nödvendig å innta denne klausul ved de forskjellige underskriveres navn.

Frk. Christophersen reiser hjem imorgen og bringer med seg samtlige dokumenter fra konferansen. Jeg skal der ikke her gå i detaljer, men vil gjerne til din underretning meddele deg hovedinnholdet av en lengre samtale jeg igår under slutningsmötet hadde med den britiske förstedeleger. Han uttalte at han nok synte

. 2 .

en stor skuffelse for ham. Det var særlig utformingen av artikkel 59 som gjorde den britiske regjering betenkt. Sir Robert la ikke skjul på at han var meget skuffet over Norges holdning til spørsmålet om bestemmelse om dødsstraff i Sivilkonvensjonen. Ved den endelige avstemning for noen dager siden var nemlig kommisjonens utkast blitt vedtatt med 19 stemmer mot 17 og et stort antall som avholdt seg fra å stemme. Var bare således én stat gått med Storbritannia og U.S.A. ville artikkelen/sin nåværende form være blitt nedstemt.

Jeg fremholdt for Sir Robert den norske delegasjons syn på spørsmålet. Jeg sa jeg visste professor Castberg og høyesterettsdommer Kruse-Jensen hadde hatt mange samtaler med den britiske delegasjon om dette spørsmål. Sir Robert uttalte at han på sett og vis forsto vår holdning på bakgrunn av det vi hadde opplevet under siste krig, men han mente at situasjonen nå måtte sees fra en helt annen synsvinkel. Han sa rett ut at han ikke trodde at f.eks. Sovjet-Sovmvelde ville gå til direkte angrepshandlinger - nå eller i den nærmeste fremtid. Alle måtte imidlertid vite at Moskva med alle midler ville søke gjennom kommunistiske 5.kolonner å nedbryte den politiske struktur i de enkelte land for derved å forberede og muliggjøre en senere voldelig omveltning under en eventuell fremtidig internasjonal konflikt. Den britiske delegasjon hadde håpet at Norge ville ha stått på samme linje som den britiske regjering i dette spørsmål nå da våre stater i erkjennelse av den politisk farlige situasjon har sluttet seg sammen i Atlanterhavspakten. Den britiske delegasjon hadde derfor opprinnelig håpet at de tre nordiske land skulle støtte opp om det angelsaksiske standpunkt. At Sverige var tilbakeholden mente Sir Robert var helt i tråd med landets politikk etter krigen. Når det gjaldt Danmark hadde han inntrykk av at den danske delegasjon var absolutt uimottagelig for andres argumentasjon. Han kalte minister Cohn for "a stone man"

. 3 .

J.nr. 021916 UD.
1949

som ikke ville eller kunne fatte andres argumenter.

Sir Robert Craigie mente at det kunne^{vere}/en viss fare for at Storbritannia ikke ville kunne ratifisere Sivilkonvensjonen. Det samme trodde han ville være tilfelle med U.S.A. - det var jo mange stater som hadde stemt imot den nåværende artikkel. I alle tilfelle mente den britiske delegasjon at det her var gjort en stor og farlig feil.

Jeg har ikke villet unnlate å skrive disse linjer til deg da jeg synes det knytter seg meget stor interesse til Sir Robert's uttalelser.

Slutningsseremonien var enkel, men stemningsfull. Max Petitpierre har skaffet seg en stor fjær i hatten ved sin ledelse av denne overmåte lange konferanse. Det er alles mening at han har vært en storartet leder. Det ble også gitt uttrykk for det i takketaler til ham igår fra konferansens første visepresident, Australias förstedelegerte oberstlöytnant Hodgson, og Sovjet-Samveldets förstedelegerte general Slavine.

Med de beste hilsener
fra din hengiven
W. Müller